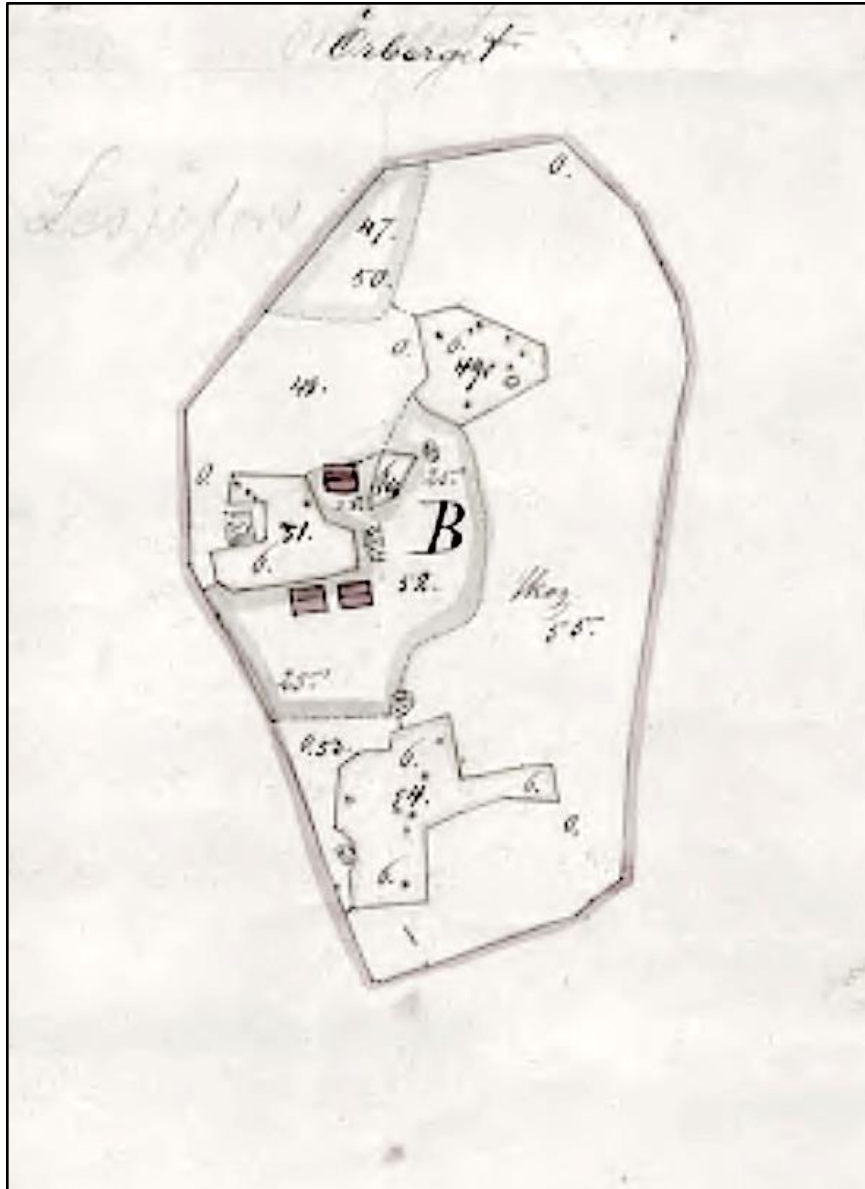

Historik finntorpet Örberget

Örberget på Äppelbo finnmark, finns på *Lantmäteriets karta 20-ÄPP-29 Storskifte 1817* där Jonas Gustafsson Dansare står som brukare av hemmanet under Fredriksbergs Bruk.

Nedanstående karta: *Utsnitt ur Lantmäteriets karta 20-Äpp-75 Storskifte 1858.*
Lätt. B Lesjöfors Bruk.

1812 kom soldaten Jonas från Brindoset.

Jonas Gustafsson Dansare f 1765 i Brindoset/Övre Sågtorpet d 1832 i Örberget.

Gift 1793 med **Anna Jonsdotter** f 1771 i Skärfjället. De fick 11 barn. Sonen Johan Gustaf var endast ett år då han blev innebränd, när familjens stuga brann ner i Övre Sågtorpet år 1806.

Jonas Dansares skogsfinska rötter på hans fars sida, Gustaf Månsson, har vi inte

lyckats hitta, men Gottlund beskriver hans farfar Måns Gustafsson som "Finnemannen".

På Jonas mors sida, Brita Ersdotter f 1736, finns släktnamnen *Käväräinen* och *Putkoinen*, och Britas far var Erik Staffansson *Käväräinen* som var första bosättare vid Rågsåsen.

Jonas svärfar, Jon Mattsson f 1748 var av släkten *Puurionen*, och hans svärmor Maria Christophersdotter f 1748 var av släkten *Huinari / Vinnari*.
Familjen Jonas Gustafsson Dansare alternerade sitt boende mellan Örberget och Dansartorpet, Järna finnmark, och enligt kyrkoböckerna var man bosatt här på Örberget på somrarna.

Sonen **Magnus Jonsson Dansare** f 1802 blev gift 1828 med **Anna Persdotter** f 1806 i Säfsnäs. De fick 11 barn varav många dog i ung ålder.
De var först bosatta i Brindoset och flyttade 1840 till Ärtberget.
År 1850 dog Magnus i Näveråsen men han var bosatt i Ärtberget.

Därefter bosatta vid hemmanet

Jordtorparen på Lesjöfors Bruks ägor
Johannes Jonasson f 1829 i Gustaf Adolf.
Hustru **Carolina Eriksdotter** f 1832 i Gustaf Adolf.
Kom 1860 från Gustaf Adolf och flyttade till Gustafsfors 1861.

Brukstorparen/kolaren
Eric Johansson Lax f 1825 i Kvarnberget, Säfsnäs, d 1903.
Gift 1848 med **Anna-Lisa Jansdotter (Hero)** f 1822, i Hjulshöjden, Hellefors, d 1896.
Namnet Hero härstammar från Vallonsläktet i Belgien.
De fick 5 barn.
Familjen kom 1864 från Kvarnberget (Myllymäki) Säfsnäs.

Dottern **Ida Lax** f 1866, d 1943, blev gift 1890 med **Gustaf Adolf Isaksson** f 1857 i Hofva, Skaraborgs län. 1892 flyttade de till Vansbro, Järna förs.
De fick sju barn alla födda i Vansbro.
För att klara familjens försörjning fick alla hjälpas åt. "Lax-Ida" gick bland annat runt i gårdarna och sålde sill och färsk fisk, med en kälke om vintern och iklädd långa kjolar som släpade i snön och blev fulla av is. Även barnen fick i ung ålder delta i arbete med att för hand lasta kolkorgar. Då de gick hem efter arbetet var de svarta som sotare.
Utdrag ur Erik Wanfors, Vansbrohistoria. Vansbro Hembygdsförening.
Eric Johansson Lax med släktnamnet *Liiäinen* på farssidan och på morssidan *Ronkainen* och *Siiikainen*. Eric Johansson Lax blev antagen som soldat vid Värmlands Fältjägar Liv/kompaniet 1847 och fick avsked 1854.
Eric och hans hustru flyttade till Vansbro Station 1899 efter att ha varit bosatta här i 35 år.

Pigan Amanda Henriksdotter f 1862.
Kom 1896 från Sågen och flyttade till Brindåsen 1899.
Pigan Johanna Sofia Lönn f 1871 i Gåsborn. Bosatt här 1894-1895.

August Lönn f 1876 i Gåsborn.
Kom 1900 och flyttade 1901.

Johan Eliasson f 1872.

Gift 1900 med **Olga Maria Håkansdotter** f 1878 i Brindoset.

Familjen kom 1902 och flyttade till Järna 1904.

Lars Petter Pettersson f 1874 i Hellefors Bruk.

Gift 1910 med **Ingeborg Ersdotter** f 1871 i Äppelbo.

Familjen kom 1905 och flyttade till Bertils, Järna finnmark 1915.

Skräddaren **Jon Teodor Zetterholm** f 1881 i Kimstad, Östergötlands län.

Gift 1905 med **Emilia Charlotta Pettersson** f 1887 i Skatelöv, Kronobergs län.

De fick 9 barn varav 5 var födda i Örberget.

Familjen kom 1918 från Laxtjärn och flyttade till Östra Born 1930.

Karl Erik Forsslund besökte familjen på sin resa genom finnmarken, på 1920-talet, och skriver följande:

Citat: "En bit österut, nära järnvägen sør om Sågen, ligger Örbergets gård med en liten låg stuga med vidsynt och vackert läge, arrenderad av den vittbereste skräddaren Jon Teodor Zetterholm (en av hans många flickor är född i Köpenhamn) han liksom hans husfolk trivs utmärkt i Örberget och förkovrar med stor kraft och glädje sitt lilla jordbruk vid sidan av sitt hantverk".

Skogvaktaren Gustaf Pettersson flyttade stugan från Örberget ner till Sågen 1936.